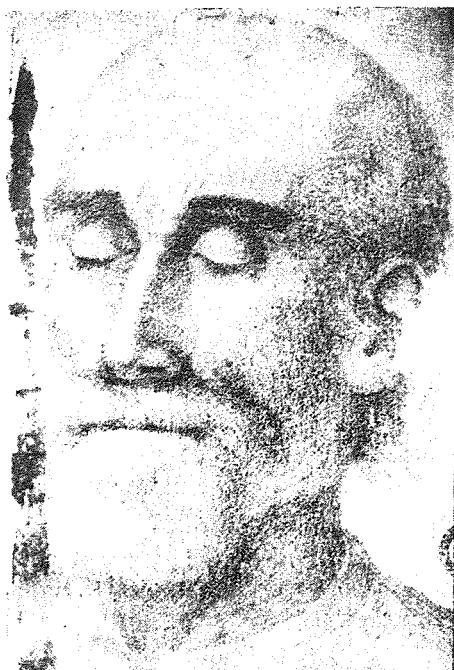

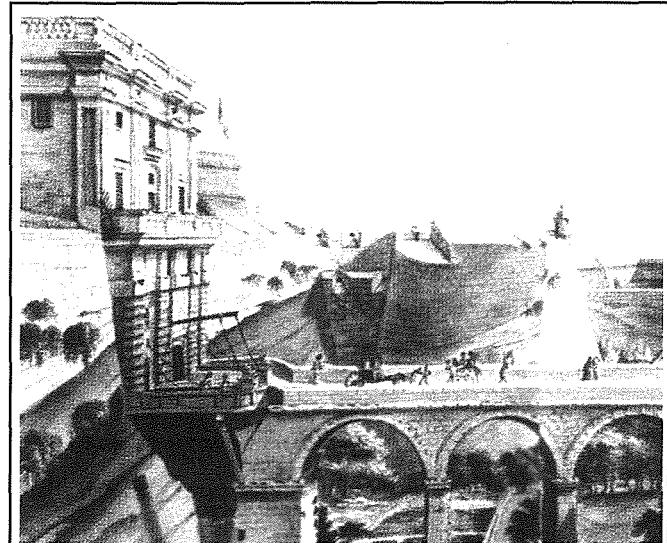
Tumas Dingli

(1591 – 1666)

TUMAS DINGLI

Dan l-arkitett magħruf twieled ġo H'Attard fit-22 ta' Diċembru 1591. Missieru kien jismu Ġakbu u ommu Katarina mwielda Tabone. Ġakbu, missier Tumas kien skultur. Zijuh, l-Inġinier Andrea Dingli, kien arkitett ta' fama kbira. Hu Tumas, Filippu kien pittur. Oħtu Ġulia kienet miżżewġa lil Ĝwann Pawl Galea minn Haż-Żebbuġ nhar it-8 ta' Ottubru 1606. Oħtu oħra Clementia kienet miżżewġa lil Domenico Mallia fid-19 ta' Diċembru 1621. Tumas kelli wkoll żewġ kugini min-naħha ta' ommu, dawn kienu Dun Marku Tabone – it-tieni Kappillan ta' H'Attard – u Patri Angelo Tabone li kien Dumnikan.

PORTA REALE

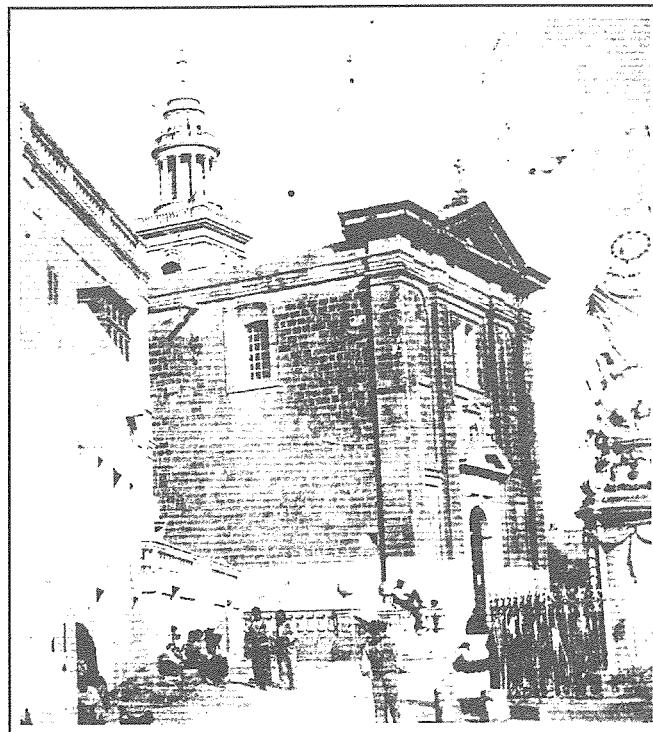
IL-PARROċċA TA' H'ATTARD

Tumas iżżewwej kbir, lil Arġenta Dingli mis-Sigġiewi u minn dak iż-żwieġ twieldu 6 ulied, fosthom kien hemm qassis Dun Ĝwann Battista li qaddes fil-21 ta' Settembru 1652. Tumas twieled fi żmien meta kien hemm ħtieġa kbira ta' fortifikazzjonijiet. Ma ninsewx li Malta ma kienx ilha wisq li ħelset minn assedju kiefer fl-1565, u fil-belt il-ġdida, kienu meħtieġa s-swar u fortifikazzjonijiet oħra. Minħabba dan, it-tfal li kienu juru l-iċčen ġibda lejn l-arkitettura kienu mill-ewwel jitqiegħdu taħt il-kura ta' xi arkitett biex jitqiegħi mu l-arti tiegħi.

Tumas li wera ġibda lejn din l-arti beda jistudja l-matematika u aktar tard beda jitharreġ ma' Matteo Coglituri kif ukoll ma' l-Imġħallek Giovanni Attard minn Haż-Żebbuġ. Dawn it-tejn hadmu flimkien fuq l-Akwedott li kien qed jibni l-Granmastru Wignacourt. Damu jaħdumu fih mill-1610 sa 1614.

Xogħol importanti ta' Tumas kien meta bena u żejjen il-bieb tal-Belt magħruf bħala 'Porta Reale'. Dak il-bieb kien it-tieni wieħed, għax qablu kien hemm ieħor magħruf bħala 'Porta San Giorgio'. Hadem ukoll fil-Palazz ta' l-Isqof li dak iż-żmien kien Balthasar Cagliares (1615 – 1633). Waqt dan il-bini, ġara fatt kurjuż. L-Isqof beda jsibha diffiċċi biex isib ħaddiema u mgħallmin biex jaħdumu fil-Palazz tiegħi, għax il-Granmastru kien qiegħed jehodhom hu fix-xogħliji tiegħi. Għalhekk l-Isqof iddecċieda li jagħti t-tōnsura lill-ħaddiema kollha tiegħi. B'hekk dawk il-ħaddiema ġew magħduda bħala kjerċi li fuqhom il-Granmastru ma kelli ebda setgħha u x-xogħol fuq il-Palazz seta' jitkompli.

Festa Ta' Santa Marija - Gudja - 2005

IL-PARROČĀ TAL-GUDJA

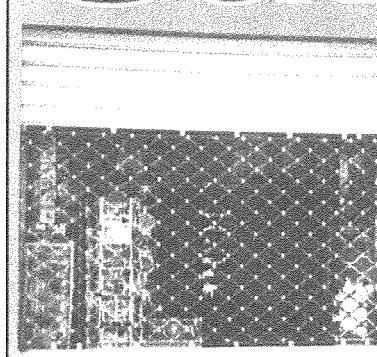
Il-kapaċitā tiegħu ġiet magħrufa saħansitra mill-barranin, fosthom mill-Marchese Giovanni de Medici li ġie mibghut hawn Malta bħala kunsillier ta' l-Istat ta' Ferdinand Gran Duka tat-Toscana, biex jirrapporta fuq l-istat tal-fortifikazzjonijiet ta' Malta. Tumas Dingli tah għajnuna kbira u urih ħafna difetti u anke qallu kif kellhom jissewwew. Fuq dan sar ġabib intimu ta' dak is-sinjur.

Tumas Dingli kien għal xi żmien rettar tal-fratellanza tar-Rużarju li kienet imwaqqfa fl-1634. Huwa miet fit 22 ta' Jannar 1666 u ġie midfun fil-Giuspatronat tal-familja Dingli li hemm taħt it-tarġa ta' l-altar tad-duluri. Ir-ritratt ta' Tumas, maħdum biż-żejt, kien miżimum b'għożża kbira fil- "Villa tas-Sinjuri Marchesi" ġo H'Attard. Dan juri lil Tumas Dingli mejjet u r-ritratt kien meqjus bħala wieħed tal-familja.

Referenzi:

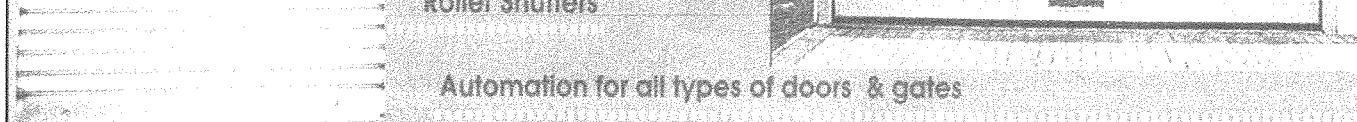
- Ms. 123 National Library
Ktieb tal-Magħmudijiet Arkvju Parrokkjali Attard (A.P.A.)
Ktieb tal-Mewt A.P.A.
Deskrizzjoni tal-Knisja ta' H'Attard Dun Patist Sammut A.P.A.

U SKIN LTD
Darmarri

- Sectional Doors
Garage Doors
Industrial Doors
Roller Shutters

Automation for all types of doors & gates

Valletta Road, Żurrieq. Tel: 21682370,

Fax: 21689258

Mobile: 79499052 - 7947 4786

E-mail: uskin@global.net.mt